

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde **Aron**, Szabó **Sámuel**, Szentgyörgyi **József**, Vörös **Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Az erdélyi országos gazdasági egyesület hivatása és működése III. Szabó József. — A metelykór és gyógykezelése. Szentkirályi Ákos. — Válasz az „Erdélyi Gazda“ idei 5-ik számában közlött „Észrevételére S+y urnak“ Tatár Lőrincz. — Tisztelt közönség, igen tisztelt ügybarátok és méhésztársak. Szentgyörgyi Lajos. — Ujabb adat a legkorábbi székely törökbuza termeléséhez. Gobocz Károly. — Egyveleg: Kolozs-monostoroní vizsgák. A múlt évi sertésüzlet Kőbányán. Gazdatiszti egyesület közgyűlése. Halálozások. Vidéki gazd. tudósítás: Apanagyfalu. — Üzleti hetiszemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Az erdélyi országos gazdasági egyesület hivatása és működése.

III.

És mindezek között, mindezen eddigelé elősorolt gazdasági állapotok javulásának első feltétele — a birtokviszonyok érdekében több alkalommal felirások, javaslatok felterjesztése és ezeknek szakadatlan szorgalmazása eredményezte (a mint azt a nm. földmivetési minister ur az enquetet megnyitó beszédében is érinté), a múlt év tavaszán az erdélyi képviselők és gazd. egyesületi megbizottakból egybehívott értekezletet.

Erre is azt mondhatná a mindennel elégedetlen: de vajon eredmény ez? mit dolgozott az az enquete? hiszen a hány tagja, annyi volt a véleménye?

Ezekre röviden csak annyit, hogy eredménye a legközelebről várható, mert a képviselőház elé terjesztendő törvényjavaslat most van munkálat alatt, melyben jogi capacitásokon kívül az értekezleten is jelenvolt helybeli szakértő tagosító mérnök, ki külön kormányi felhívás folytán Budaqestre utazott, közreműködött.

Hogy maga az enquete nem terjesztett be, illetőleg nem állapított meg egy kész, elfogadható törvényjavaslatot, az természetes, mert ez nem is hivatása, nem feladata, miután a többféle tervezetek, módoszatok, felszólalások összegéből a helyest, a kivihetőt, a legjobbat felhasználni s formába önteni a kormány dolga.

Azon ellenvetésre, melyet közelebről hallottam, hogy a hány tagannyi — illetőleg szóról-szóra idézve: 21 embernek volt 23 véleménye — ennek megczafolására elég utalnom a közreadott tanácskozási kivonatra, melyből az elfogulatlan meggyőződhetik, hogy a legfőbb, a leglényegesebb kérdésekben, az egyező vélemény, mint egy veres fonál huzódik az egész tárgyaláson végig.

Ugyanis a birtokrendezés tekintetéből a jelenleg fenálló perlekedési rendszabály, pertári kezelés mellőzése, a törvényszékek személyzetének szaporítása, vagy ha lehetséges, külön hatóságok felállítása, a kimondhatósági hányad leszállítása és ami most a legfőbb akadály, a költségek kiáltali és minő módon hordozása és a kormány általi előlegezése és részletekben való visszatérítése: ezen főbb lényeges pontokban a vélemények nem ágaztak el érdemileg — az egyik egy, a másik más uton ajánlotta, de hogy e kérdésben szükséges a reform, azt mindenki egyaránt hangsúlyozta.

A gazdasági szakoktatás érdekében is az egyesület, mint első sorban ez országrész gazdasági viszonyainak felvilágosítására hivatott közeg megtette a kívánt lépéseket, szorgalmazta ezelőtt 10—12 évvel egy közép, az erdélyi országrész igényeinek megfelelő gazd. tanintézet felállítását és midőn ez a valósuláshoz közeledett, elősegítette, támogatta a m. kormányt — úgy, hogy ezen intézet már 10 évi fennállása óta legalább is 200-ra tehető ifjút adott a gazdasági pályának előmozdítására, kik hivatva vannak az ott elsajátíthatott elméleti ismereteket egyeztetve a gyakorlati élet rideg követelményeivel terjeszteni.

És midőn a gazdasági egyesület ezen kiváló figyelme tárgyát képező intézetnél azt észlelte és azon meggyőződést merítette, hogy nem az igazgatóság és tanári testület, hanem a mindent egy kaptára vonni akaró „egyöntetű“ tanrendszer okozója annak, hogy az országrészünk különleges viszonyai által indokolt gyakorlatibb kiképzetés eléggé megadva nincs; ezen hiányok

kiküszöbölésére a m. kormányt felkérte, minek folytán az egy-let kebeléből egy 3 tagu bizottság lett kiküldve, melynek a vá- lasztmány által elfogadott felterjesztése folytán a minister ur által 4 kinevezett egyleti tag és 3 tanári tagból alkotott ve- gyes bizottság lett egybeállítva, mely a létesítendő reformokról tanácskozott. A gyakorlat bővítésére nagy súlyt fektető munká- lat a szerint lett a nm. ministeriumtól helybenhagyva, hogy már a most folyó 18⁷⁹/₈₀. tanévben a módosított rendszer lett részben elfogadva, mely ha nem is mindenben elégitheti ki a bizottságok többségét — és ha az ajánlat leglényegesebb része nem is nyert elintézés, t. i. a gyakorlati oktatást vezető ugynevezett intéző tanár nem mentetett még fel az idejét elrabló számadásvezetés, kimutatás és soknemű felterjesztés alól, de mégis az elv helyes- sége el lett ismerve és kivitele legalább remélhető.

Ezen munkálat folytán történt az is, hogy a szarvasmar- ha állomány a tévesen ide telepített kis mürzhali fajta kikü- szöbölésével szép hazai fajta tehenekekre lett visszavolttatva; a bekövetkezett tagosítás folytáni munkaszaporulat, de legfőképen minden munkának kellő időbeni végezhetése tekintetéből az igaz ökör állomány felemelve s ez által a mustrálás alá került állatok hizlalása lehetővé téve, mely ismét gyakorlati kísérle- tekre és okmutatásokra nyújt alkalmat.

Ez irányban is tehát, ha nem is minden óhajtság, de valami javulás az eredmény, mely fokozatosan még fejlődhetik.

Igyekeztem a lehető híven ecsetelni az erdélyi gazdasági egyletnek működését, ha nem adtam vissza teljesen — pótol- hajja ezután más.

Ha ragyogó sikereket nem is mutat fel egyaránt minden téren, talán mégis lendített előhaladásunkon valamit és a nagy eredmények hiánya egy részt onnan van, mert az egyesek és volt kormányok hathatósabb pártfogása is hiányzott, de mégis többet nyújtott, mint a mennyit elhagyott helyzetétől jogosan várni lehet.

Százados elmaradást egyszerre egy ugrással sem törvé- nyek, sem kormányrendeletek jóvá nem tehetnek, a természet minden gazdagságával felruházott országot anyagi lebilincselése alól rögtön fel nem oldhatják.

A csekély kezdeményezés után az erdélyi orsz. gazd. egy- letet első és igazi honfi kebelében örökre felejthetetlen emlékü alapítója gróf Mikó Imre és társai buzgó igyekezetükkel, a kez- det nehézségeivel küzdve, időt, fáradságot, anyagi áldozatot nem kímélve létrehozták, fentartották, gyarapítottak — az újabb nemzedéken most a sor azt a kor igényeivel, a változott viszo- nyokkal és a változott működési körrel tovább fejleszteni és felvirágoztatni, mert gazdasági egyletünk gyakorlati eredményt és maradandó hasznot csak azon arányban mutathat fel, a mely- ben az a gazdaközönségtől, az egyesektől és a kormánytól szel- lemi- anyagi támogatásra talál; szellemi támogatásban pedig — kevés kivétellel — csak a központon lakó vagy gyakrabban itt időző egyleti tagok egy részétől részesül.

Nagy támasza volt a kolosmonostori tanintézet tanári karának közreműködése, de ez egy idő óta megapadt, valamint egyáltalában az intézet a maga életéről, működéséről, kísérletei eredményeiről vajmi keveset juttat az érdeklő közönség tudomá-

sára. Nem arrogáljuk magunknak, hogy ez épen az „Erdélyi Gazda“ hasábjain történjék, szívesen össze fogjuk gyűjteni és reprodukálni más források után is az itt előfordult érdekesebb mozzanatok leírását — de hogy egy 40,000 frt évi költséggel fentartott magyar királyi gazdasági tanintézet, mely az erdélyrészi mezőgazdaság fejlesztésére van természet szerint hivatva az inté- zeti „Értesítő“ kívül, melynek tartalma és elterjedése korlátolt, egy hosszú éven át semmi közlésre méltót nem találna, azt el- hinni alig tudom! E szemrehányást különben mi magunk gyakor- lati foglalkozásban levő gazdák is magunkra vehetjük; — közöl- jük egymással lehetőleg sűrűen gazdasági tapasztalatainkat és azonnal nagyobb lendületet nyered az „Erdélyi Gazda“, me- lyet az egyleti áldozaton felül, még a kormány is tetemesen se- gélyez csak azért, hogy ez ország részben egyetlen gazda- sági lapot 2 frt ár mellett fenntarthasson, melyben akárki, tekintse bár a mult évi folyamnak tartalomjegyzékét, meggyö- ződhetik, hogy benne sok érdekest és tanulságost találhat.

Helybeli lapok sem eléggé veszik bírálat alá az egy- let működését, irányát; nem értesítik a közönséget az egylet küzdelmeiről, a haladás nehézségeiről; a közönség ezen uton a hibákat látva, okait fürkészve, felismerve a további helyesebb irányt — a haladás útját kijelölhetné.

A mi az egylet anyagi támogatását illeti, fájdalom, ennek nevedezésére kilátás nincsen; bár a papíron meglevő alapít- ványok rendszeresen befolyának; de ez irányban is egy tisztázott alapvagyon kimutatás lesz 1—2 év alatt elérhető. Az 1862-ik év óta nem volt közgyűlés, melyen a hátralekos, alapít- ványi és részvényes ügy fel ne merült volna, melyben el nem határozottatott volna, hogy az illetők ellen szigorubbán kell fellépni.

Végre a mult évi közgyűlés határozata értelmében rendbe lettek szedve s mint törlendők osztályozva több ezerre menő alapítványok, újból több ezer mint kétes, úgy hogy ha az utób- bítól a fele az előbbihez csatoltatik, 5000—6000 frtra megyen a veszteség azon összegből, melyet a lelkesültség első felhevülé- sében a kegyeletes alapítók egy része felajánlott, de be nem váltott; de ezen veszteségen kívül még nem csekély azon hát- trány, a mit a beperesítés utjáni behajtás az e miatti méltatlan alaptalan gyűlölet által előidéz, úgy, hogy csak azt ajánlhatom az alakuló félben levő vidéki gazdasági társaságoknak, hogy a lehető tapintattal szerezzék tagjaiktól be nemcsak az igére- teket, hanem a kötvények aláírását is csak olyanoktól igyekez- zenek nyerni, kik a „Noblesse oblige“ jelszónak mindig meg is felelni készek.

De már is messzébb terjeszkedtem, mint kiindulási cé- lom volt! Némelyek tán többet, mások egyebet várnak az egy- lettől; sorakozzanak tehát zászlója alá, értékesítsék esmeretü- ket es ne csak hibáztassanak; mert minden hiba, mulasztás nem is mindig az egyletet, hanem gyakran a viszonyokat is terheli.

Elismerem, hogy van elég fogyatkozás és ha nem is fe- lel meg egyletünk mindig és mindenkor a különböző felfogá- sokból eredt magas röptű igényeknek, miután némelyik sebe- sebben szeret haladni, a másik pedig csak a közelvalóra óhajt kiterjeszkedni; de mindkettő egy célnak törekedvén, ne szün-

jünk meg bizni az egylet jótékony hatásában, ezt bizonyosan meghozandja az idő! Türelmet, bizalmat veszíteni, kicsinyes sérelmekért visszavonulni, az egyesülés eszméjét: a jónak, szépségnek és dicsőnek e leghathatósabb tényezőjét továbbra nem pártolni menthetetlen hiba lenne.

Szász-Fenes.

Szabó József.

A mételykór és gyógykezelése.

Nem egy gazda fennen dicsekszik, hogy olyan gyógyszer van, melyből „csak egy kanállal kell beadni a beteg juhuak és a z o n n a l kigyógyul a mételyből“ nemcsak, hanem „ha már úgy oda van, hogy elnyult, még akkor is fellépáskodik és semmi baja.“ Így csak az beszélhet, kinek absolute még fogalma sincsen a kérdéses betegség előidéz ő i, lefolyása sibről — és hányan vannak, kik egész határozottsággal állítják, ismétlik azt, mit fentebb leirtam. És ha állítják, ismétlik, bizonykodnak állításuk mellett — hagyján volna: hisz nem lehet mindenki beavatva a betegségek, az állatvilág titkaiba, de tessék azután az illetőket felvilágosítani akarni, tessék egy kis előadást tartani a számos állatalakoknál észlelhető ivadékeséről, a máj működéséről, az azt ért anyagi elváltozásokról, az epe rendeltetéséről; — még szerencsés az ember, ha szánalmas mosolylyal lesz kifizetve; legtöbbször azzal fogják a jó indulattal megkezdett előadást félbeszakítani, hogy — „jobban tudjuk azt mi“ vagy „ugyan kérem nem nekünk való az a sok theoria, az a nagy tudomány — csak practicusan — csak practicusan!“ —

Egyik-másik az illető gazdák közül azután tollat is ragad és a nagy közönség hasznáért ösmerteti csalhatatlan gyógyszereit, melyek hivatva volnának a mételyférget előltni és a szervezetből kispusztítani. Az egyik vényben a tímó és kalamász játszódják a főszerepet, hogy — miként azt a közlő indokolja — „a tímó a belsőrészeket összejárva a mételyes helyeket összehuzza, a kalamász pedig ürülés útján kihajtja a mételyeket a juhájából“. Ilyet még csak elgondolni is rettentés és — akad szerkesztő, ki az ilyen badarságokat lapjában minden megjegyzés nélkül közli. A másik erős benzint ajánl oly nagy adagokban, hogy a beteg elkábulva tőle öntudatlanul összeesik.

Allatorvosi szakférfiak majdnem egyhangulag kimondják, hogy olyan gyógyszer, mely a májban élő mételyférget megölné — a nélkül, hogy az egész szervezetre káros hatással ne volna — n i n c s e n, ilyen gyógyszert manap még nem ösmertünk! Már ebből is formulázhatjuk ítéletünket a fent elősorolt és még sok más feldicsért gyógyszeréről. Különben hacsak valamennyire is tisztában vagyunk a mételykór lényegével, egy kevés boncz- és élettani ismeret és a gyógyszerek hatásának megfontolása alapján saját magunktól reá jöhetünk, hogy valóságos képtelenség állítani, reáfogni valamely szerre, hogy az azonnal kigyógyítja a beteget.

Igen sok gazdának továbbá fogalma sincs arról, hogy hát honnól is származik az a métely, mi is az tulajdonképpen, hogyan, mikép kerül a juhba, szarvasmarhába stb. Miként lát-

ni fogjuk mindezen kérdésekre a tudomány teljesen határozot feleletet még nem ad, mint a hogy p. o. a borsóka kórt és a kergeséget előidéz ő férgéről már adni képes. Vannak, kik azt mondják, hogy a mételyférg „csakugy magától megterem a májban,“ mások szerint „a békányáltól lesz a métely“ vagy bizonyos füveket — mételyfü — okoznak. Az ilyen és ezekhez hasonló állításokra bátran rá mondhatjuk, hogy abszurdumok! rámondhatjuk, a tudomány nem teljesen kielégítő feleleteinek daczára! — Hány gazda van nálunk, ki politizál, szónokol, regényeket, ujságokat olvas, sőt az ujságokba irogat is, jury tag az állatkiállításoknál, auctoritás pályatársai előtt és p. o. az állattannak reá nézve legfontosabb részéből annyit nem tud, mint egy mai iskolás gyerek! —

Ha egy mételykóros juhuak máját megvizsgáljuk, az epehólyagban és az u. n. epejáratokban több kevesebb mételyférget fogunk találni. Kétféle mételyférget ösmertünk a juhokból t. i. az u. n. lándzsás mételyt és a közönséget; az előbbeni gyengén, lágy, majdnem átlátszó testtel (körülbelül) olyan nagyságu és alakú, mint egy jókora dinnyemag, az utóbbi sokkal nagyobb, széles lapos testű, pirosas-szürke színű és tömöttebb szövettű, azaz nem lágy átlátszó. Ha egy kifejlődött lándzsás mételyt nagyító üveg alatt nézünk, testében számtalan apró sárgás, vörhenyesbarna és fekete pontokat fogunk látni, mely pontok, szemcsék, kanyargós menetekben vannak elhelyezve és nem egyebek, mint a mételyférg petéi, azaz tojásai. Említettem, hogy a férgek az u. n. epejáratokban fordulnak elő; ezen epejáratok szűkebb-tágabb csövek, melyeknek feladata a máj által elválasztott epét az epehólyagba vezetni; ha ezek a csövek eldugulnak, akkor az epe visszamarad a májban, nem folyhat az epehólyagba, tehát nem is juthat az epevezetéken át a bélcsatornába. Az eperől ismét tudjuk, hogy az egyike a legfontosabb tápanyeknek, nélküle a takarmány tápanyagai nem jól emésztetnek meg; epe hiányában táplálkozási zavarok állanak be: az állat elsoványodik, erőtlenedik, elpusztul. De továbbá, ha az epe nem folyhat ki a májból, akkor visszaszivódik, a vérbe kerül és elrontja a vért; az ilyen elromlott vérrel bíró állatok nem lehetnek egészségesek — vizkóros bajok és a sárgaságnak tünetei következnek be. Hiányos táplálkozás rossz emésztés folytán és a vérnek elromlása következményei annak, ha az epe nem juthat a bélcsatornába és ha vissza felszivatik. Nézzük most, mit csinálnak a mételyférgek? Azt csinálják, hogy már pusztá jelenlétükkel eldugaszolják azon csöveket, — epejáratokat — melyeken át az epe kifolyni szokott, — épen úgy, mintha valaki egy borsó szemet dugna az orrába, mikor is nem tud légzenni; — továbbá izgatják az epejáratok falait, ezek falai ennek következtében lobosodnak, megvastagodnak: azok üre elszűkül. Helyenként azonban ellenkezőleg kitágulnak az epejáratok, öblöket képeznek, hol azután egész csomóban találjuk a férgeket. A mételyek által okozott izgatás átterjed a májnak állományára is; az elváltozik, mikor is kevesebb vagy épen semmi epét sem készít. Ezt csinálják a mételyférgek és ezért olyan veszélyesek; természetesen, hogy mentől több férg van a májban, annál nagyobb a

baj. Némelyek oda nyilatkoznak, hogy mindaddig, míg csak 10—11 szem mételev van a májban, nem kell semmitől sem tartani; ennek a mondásnak a fenti értelemben van ugyan némi jogosultsága, de különben nem helyes és pedig nem helyes azért, mivel majdnem lehetetlen a máj számtalan csöveiben elrejtőzött férgeket megszámlálni; — azok, melyek az epehólyagban vannak, már nem jönnek tekintetben és számukból nem lehet mindig a májban lévő sokaságát is meghatározni.

Szentkirályi Ákos.

(Folytatása köv.)

Válasz az „Erdélyi Gazda“ idei 5-ik számában közlött „Észrevételére S+y urnak.“

Az „Erdélyi Gazda“ szerkesztősége többször hangsúlyozta, hogy csak egyszerű és rövidre vont cikket óhajt; épen ezért, mert cikkem a t. gazdaközönség azon részének volt szánva, mely nem a műszokat hajhászsa, hanem a hasznosat keresi; más felől ama kérdéses patkó sarkokat rajzban is bemutatattam, nem tartottam szükségesnek azt még 4—5 műszóval kísérni; feltettem a szíves olvasóról, hogy ha a rajzot látja, nem leendő szükséges bővebb magyarázatba bocsátkoznom, — a rajzok azonban nyomtatáskor a cikkből kimaradtak — mi nem az én hibám *) — és most a lapos sarkon lehet valakinek lovagolni.

Nem is az volt czéлом, hogy az említett cikket bonczkés alá vegyem és kisebb tsem, hanem, mert épen ezen tárgyról levén szó, elmondottam más alkalommal még azt mit e tárgyban évek folytán uradalmaink világhírű ménesei mellett szolgáló állatorvos uraktól és így szakemberektől láttam és tanultam, tehát nem is az én találmányom, hanem erre a szükség és tudomány karöltve tanítá követőit.

Én is elmondhatom S+y urnak, hogy bár mily tudós képpel és felhuzott szemöldökkel írjon az elmélet terén bárdivó, de az életben kárnélkül nem alkotható tant: sem én, sem az illető szakférfiak nem fogják alá írni.

Továbbá téved, mert a sarkot nem a kovács készíti, kiknek úgy látom ügyvéde lett, hanem vaskereskedésekben árulják és azoknak számok van, olyat vehet a minőt épen akar, ha S+y ur Budapestről a Dunántuli rész kisebb és nagyobb városainak bármelyik vaskereskedésébe elmegy és kér hegyes és lapos patkó sarkot, kapni fog eleget, tehát ezen műszokat sem én találtam ki.

Kérdem, melyiket magyarázhatná félre a gazda közönség jobban, ha azt mondom ék, vagy ha azt mondom hegyzett, hegyes, mert a természettan szerint ismert ék egészen más, míg az általam említett patkósarok (feltéve, hogy az illető a műszót nem ismeri) testének egy részén a négy oldal párhuzamos és csak hegye fut egy csucsba, tehát nem ék, (még a jeczeztáuban sem ám) hanem csucs-hegy.

*) Az „Erdélyi Gazda“ csak a legritkább esetben adhat rajzot a szövegben, mert azt Kolozsvárt nem lehet készíttetni.

Szerk.

Továbbá azt állítja S+y, hogy én csak takarékosági szempontból pártolom a tompa sarkot!

Tegyük fel, hogy az S+y szerinti ékalaku patkósarok háromszor oly drága lenne, mint a tompa, kérdem megtakarítás lenne e oly állatnál, mely 8000, 10,000, 14,000 és 18,000 forintot képvisel, mond és ird 30 kr, akkor midőn eme nemes vérbeli állatokon 50, 100, 200, 800 forint kárt okoznánk.

A külföldi fejedelmi udvarok megbízott szakférfiai hozzáink jönnek lovakat vásárolni, ép azért a lovakra sokkal több gond van fordítva, mintsem, hogy szántsándékosan azokban kár tételnek, ezen feltevés tehát ép oly nevetséges volna, mint-ha valaki 14,000 forinton egy futó lovat akarna venni és épen a költőfék miatt nem tudna megegyezni.

De végre jön a java, a ferdtés és szándékos torzítás netovábbja.

Semminemű tetemről nem szóltam, hanem igen is azon lovakról, melyek egyik lábukkal a másikról a bőrt leverik, lehorzsolják és így nagy sebet és vérzést idéznek elő a csüdön vagy a lábszáron, ezt kocsis mű nyelven magyarán úgy szokták kifejezni, hogy stráfol — tehát az ily nemes tulajdonnal ellátott ló kap egy bőr övet, olyat mint az oláh gyüszü szíjja (serpár) mely csattal lábszárára lesz csatolva, ezen bőrtasakot nevezik harisnyának vagy kapczának (lásd Engelbrecht és más irót), hogy S+y ur ilyet még nem látott vagy hallott, nagyon tudom sajnálni, de nem tehetek róla.

Végezetre legyen szabad azon vádra felelnem, hogy a kovács nem a faragásnál ügyetlenségét akarja az izzó patával helyre hozni, hanem a patát lágyítja, puhítja.

Erre kénytelen vagyok azt mondani, hogy S+y ur olvasson valamit felőle, de nem volt szemtanuja soha! Ha mint nekem alkalma lett volna két kovács műhely felett közvetlen felügyelettel megbízatni, akkor nem mondana védencze mellett oly alaptalan védbeszédet.

A patkolás kezdetekor első teendő a régi patkó leszedése, harapófogóval a köröm szélét leszedik, azután kifaragják nagyjából és csak azután jön a patkó felpróbálása, azután a kovács reszelővel a körömök kiálló részét leszedvén, csak is ezután jön a patkó felverés, már pedig ha puhítani akarna, az izzó vassa kezdené a műtétet; mi, hogy nem úgy van, gondolom eléggé ismeretes.

Sugja meg védenczének, hogy ha puhítani akar, állítsa marhatrágyába a ló lábát, vagy egy zsák darabon a patára kössön egy kevés fris marha ganéjt, ez is meg teszi, nem kell erre izzó vas.

Evvel ezen vitát részemről befejezettnek tekintem.

Beleg.

Tatár Lőrincz,
uradalmi tiszt.

Tisztelt közönség, igen tisztelt ügybarátok és méhésztársak!

Ily czimű megszólítással s folytatólagos fölhevítéssel s néhány jeles közleménnyel adott jelt magáról egy Egylet, mely a mult 1879 év december 5-én tartott első — rendkívüli — gyűlésén szervezkedett és alakult meg, drága hazánk szívében Budapesten.

Egy régi ohajtása teljesült a különben szétszórta, itt-ott működő méhészeti egyleteknek és egyeseknek, hogy t. i. Magyarországnak is legyen legalább egy központja e tekintetben is. *)

Hogy mily hasznót merithetni a méhészetből, (aránylag csekély kiadással) azt ez alkalommal bizonyítani fölöslegesnek tartjuk.

Csupán azért emeljük föl — e helyen — igénytelen szavakat, hogy e becses lapok olvasóit, kik részben méhészettel is foglalkoznak, — e valóban nemes s hasznosságát elvitathatlan ügynek, hogy így szóljunk: „a gazdaszat költészetének“ pártolására hívjuk föl.

Hogy mit akar az Egylet, azt hosszadalmasan fejtegetnünk annál kevésbé véljük szükségesnek, mert élén oly férfiak állanak Gr. Károlyi István elnök, — Göndöcs Benedek apát és plébános, alelnök, — Kriesch János műegyetemi tanár, igazgató, — Dömötör László ügyvéd, titkár-jegyző, — Petrich Pál pénztárnok urak s 29 — különböző vidékekről concentrált jeles választmányi tagokban, kiknek ismert tudományos és praktikus szakértelme elég kezességet nyújt arra, hogy kibontott zászlójuk alá sorakozzunk, annál is inkább, mivel az évi tagsági illeték csupán 2 frt, az alapítvány minimumra 30 frt, melyért egyszersmint, a minden hónap 16-án megjelenő Méhészeti lapokat is kapják a tagok. —

A lap szerkesztését az igazgató volt szíves magára vállalni, kinek kezeiből — már az 1-ső számból ítélve — egy oly érdekes és tanulságos havi szakközlönyt nyernek tagjai, illetőleg előfizetői, milyennél különbet kívánni alig lehet. Tagjainak száma két rövid hónap lefolyása alatt tetemes gyarapodást nyert. Az „anyaország“ csaknem minden eddig létező kisebb-nagyobb méhészegylete ez új országos kebelre simul, hogy így a „Viribus unitis“ jelszó szerint — e téren is — kellően kifejthesse erejét, hatalmát.

E főszóalásunk tulajdonképp erdélyi hazarészünk érdekében történik, hol köztudomásulag a méhészetnek számtalan melegkeblű művelője és barátja él és működik ugyan, de oly csendesen, hogy úgy szóljunk némán, hogy lételemről, működéséről csupán egyes mozzanatok adnak némi jelt, (egyletnek hire-hamva sincs) és pedig bebizonyult tény, hogy minél nagyobb területen, eszmeesere utján, — szóval együttesen munkálva, több szem többet látva s több fő többet gondolva érhetünk célzt — bármely tevékenységgel is — csupán.

Ebből folyólag bátrak vagyunk erdélyi tisztelt ügybarátainkat és méhésztársainkat — az ügy komolyságához illően — tisztelettel fölhíni: alkossunk mi is mielőbb itt a Keleten egy, vagy ha úgy tetszik több életre való fiókegyletet és mint ilyenek simuljunk a már is erős anyakebelre, hogy részesülhessünk azon áldásokban, melyekre oly régóta ohajtozunk s melyre valóban oly elodázhatlan szükségünk van.

Addig is pedig, mig elegendően lennénk a testületté alakulásra, erdélyi gazd. egyletünk „kertészeti, gyümöl-

*) Bécs, Brünn, Prága, Laibach stb. mindannyi székhelye a központi méhésztársulatoknak, — Németországban pedig nem kevesebb mint 12 központi és 145 fiók egylet működik Sz. L.

csészeti és méhészeti szakosztálya“ szíves készséggel ajánlkozik az ügy vezetésére, melyhez, — akár alólírott-hoz mint jegyzőhöz, kérjük intézni csatlakozási nyilatkozatukat.

Remélve, hogy e hivatató szó nem hangzik el a pusztában, kérve-kérünk minden ügybarátot s azok közt első sorban a lelkes és néptanítók nemes taborát: még e tél folytán tovább-tovább adva a jó hirt, megvitattván a dolgot, csapjanak föl már ismerős ezután ismerőssé levő méhésztársainkkal együtt e végtelenül kevés anyagi aldozatot igénylő réges-régen ohajtott vállalat részeseivé.

Együttal arra is bátor vagyok e lapok igen tisztelt olvasóit figyelmeztetni, hogy addig is, mig mint testület amannak egykebelre simulhatnánk s annak kitünően szerkesztett organuma utján mondhatnánk el egyet-mást, az „Erdélyi Gazda“ szívesen enged erre tért, azért kérjük e lapunknak minél tömegesebb pártfogását.

Végre az igen tisztelt méhésztársakat és ügybarátokat a részvételre ismételtén felkérjük és minél előbbi találkozásra várva-várjuk!

Kolozsvárt, 1880. február 14-én.

ügytársi üdvözléssel,
Szentgyörgyi Lajos.

Ujabb adat a legkorábbi székely törökbuza termeléséhez. *)

Békésmegyei Szeghalomról Küzdényi Sándor ur mult év utolján levelet intézett hozzám, melyben megemlékezvén arról hogy a terméséből átvett kis mennyiség Székely tengerit azon évben mily sikerrel termeltetett általa, többi közt ezeket írja:

„Miután a székely tengerivel tett termelési kísérletem után az valamint korán érés és könnyen törethetés, de különösen bőtermés tekintetében oly kitünőnek bizonyult be, hogy utóbbi tekintetben, nedves talajon bár, de eső nélkül, minden más tengeri fajt fölül mult: elhatároztam magamban jövőre egyedül ezen fajt termelni annál is inkább, mert ezen fajt nagyobb szemű és nagyobb csövű voltánál fogva is jobban meglehet a fogyasztó és munkáló közönséggel kedveltetni, sőt ez évben hasonló időjárással és talajon a Cinquantint és Pignollettot nemcsak azért multa felül, mert bővebb termést adott, hanem miglen azokat a csuhából kibontani is alig lehetett, a Székely tengerit játék volt felényi költséggel hajából kifosztani. Miért is kérem tudatni, hova való eredetű a Székely tengeri, eddigi termelése másutt mit eredményezett, hol és mennyiért lehetne belőle nagyobb mennyiségű vetőmagot megrendelni?“ stb.

E tekintetben következő nyílt válasszal szolgálhatok. — A kérdéses Székely tengerit, „Legkorábbi Székely törökbuza“ czimen Szentkirályi Árpád ur — földbirtokos Erdély Székely-Kereszturon — ismertette először az „Erdélyi Gazda“ lap 1877 évi 37 számában, irván róla, miként azt ő 5 évvel azelőtt egy a székely kárpátok tövén is korán érő faj törökbuzaának a Cinquantinóvali keresztezéséből állította elő. Azóta a legkitünőbb

*) Eredetiben beküldve.

sikerrel kizárólag csak e fajt termeli. Minőségre nézve — írja — csője vastag, közép hosszú, szeme középnagy, szép világos sárga színű, teljesen kiszáradt állapotban hectoliterenként 75 — 77 kilogramm, kórója törpe, vékony, minek kiváló előnye nemcsak abban áll, hogy a vastag kórónál sokkal jobb takarmányt képez, hanem abban is, hogy más közönséges fajnál sürübben mivelhető s mind a mellett egy kóro sem marad meddőn, nem még egyszeri kapálás mellett sem és ama hidegebb égalj alatt vetve is korán, augusztusban rendszeren beérik.

E nagy ajánlatra kértem s nyertem e jeles faj tengeriből még 1877 évben nagy-várad kiállításunkra bemutatott 4 csövet. Ebből 1878 évben másnak is juttatva, magam is kísérleti termelést próbálva, az ismertett előnyös tulajdonok mindenben tapasztalhatók voltak, sőt több is; a mennyiben az itteni kedvezőbb égalji viszonyok közt majus elejéni vetés után október 6-án ismét érett csöveket mutattam fel, ugy helyben, mint a békés-csabai kiállításon. S azon hó közepére valamennyi ily késői vetés beérett; adván egyik-egyik probatermelésben is másfél annyi termést — egy minőségű és egyenlő nagy térről — mint a legelterjedtebb Cinquantino és Pignoletto, melyek beérésben is 10—15 nappal hátrább maradtak.

1879 évben már nagyobb mennyiségben nyert mag után több helyen nagyobb mérvben történt termeléselem hasonló sikerűnek mondható, csupán azon különbséggel, hogy a tavaszi és nyár utoljáni hideg erős napok miatt, mint minden, ugy a tengeri beérés is nagyon késvén, a legkorábbi Székely tengeri első vetése július hó végén kezdett érett termést adni s az ekkori új vetés terméke október elején csemegéül használhatott zsenegés állapotban deret fagyot kapott és ezért nem érhetett már be.

Mi azon kérdést illeti, hol és mennyiért lehetne belőle nagyobb mennyiségű vetőmagot megrendelni? azt hittem, míg én is kérdést nem tettem, hogy az eredeti termelő Szentkirályi Árpád urnál legbiztosabban; azonban — mint tőle értesültem — némely jó előre rendelkezett gazdatársra s két budapesti magkereskedő kielégítése után fenmaradt vetőmag készletét — mintegy 40 metermázsát — országos jó hírenél fogva a m. kir. földmívelési ministerium foglalta le közigazgatási czélokra egyes gazdák közti kiosztás végett. Minélfogva eredeti termelő, Szentkirályi Árpád urnál ezen vetőmag új termésig már nem kapható. — Más termelők, — így vidékünkön mi is többen, a termelési kísérlet kezdetén kisebb készletünket saját gazdaságunknak tartjuk fenn, vagy ha már volt egy kis feleslegünk, már tul is adtunk rajta s talán csak is pár terménykereskedésben — így Budapesten Mauthner Ödön és Frommer A. Hermannál kapható, mint hirdetik métermázsája 30 frt, kilogrammja 50 krajczárért.

Nagy-Várad.

Gobóczy Károly.

Egyveleg.

— A tóli félév vizsgálóból Kolozs-Monostoron a m. kir. gazd. tanintézetnél még a következők vannak hátra: A II-od éveseknél: február 19-én állatboncz és

élettan; 21-én elméleti mértan., 23-án erőműtan, 25-én gazdaságra hasznos és káros állatok tana, 27-én éghajlatlan. A III-ad éveseknél: február 18-án erdészeti, 20-án technologia és borászat, 21-én gazdasági statistika, 23-án juh és sertés tenyésztés, 25-én kertészettan, 27-én gazdasági jogismertelés 1-én gazdasági építészettan; mindenkor d. e. 9 és d. u. 2 órán kezdve.

— Az 1879-iki sertés üzletről a Kőbányán székelő sertés hizlaló társulat évi jelentéséből megemlítjük, hogy az elmúlt esztendő az utolsó tíz év legroszabbjai közé sorolható; a nagy és olcsón előállított szerb és romániai készlet nem csak a magyar sertés árát nyomta, de annak hitelét is rontotta, miután fajta megnevezés nélkül a külföldön e csekélyebb minőségű állatok is mint magyarok szerepeltek. Kedvezőtlenül hatott még martius végén a négyheti bodenbachi hártázar, mire az árak annyira lementek, hogy júniusban a nehéz fajták tiszta kilogrammonként 32—33 kron, a könnyűek pedig 35—38 kron adtak el, ehhez járul még, hogy az eleség árak mindinkább emelkedtek! A kiviteli darabszám ugyan meglepő nagy, de ha az 1879-ben a kőbányai piacra felhozott sertések vételárát, az exportáltak értékével összehasonlítjuk, akkor mintegy 4 millió forint veszteség tűnik ki! Kívánatos, hogy kitűnő zsirsertésünk mellett a hussertést is felkaroljuk, mert akkor új piacul Hamburg, Belgium, Elzász és a Schweiz is megnyílnak. A forgalmi számok közül csakis a sommasakat közöljük: 1878 december végével maradt Kőbányán 58,490 drb sertés, 1,508,500 frt értékkel., 1879-ben jött 355,370 drb magyar sertés 15,325,500 frt értékben (ebből 10,000 erdélyi 320,000 frt értékben) és 192,730 szerb és román sertés 7,552,100 frt értékben., tehát az összes darabszám 606,590-et tesz 24,386,100 frt összértékkel. A kivitt sertés 379,440 drbot és 19,029,060 frt értéket tett, miglen 1878-ban volt 292,550 drb 16,813,900 frt és 1877-ben 410,470 drb 25,334,300 frt értékkel. Az összes forgalomnak egy harmadrésze Szerbia és Romániára esik.

— A magyar gazdatiszti egyesület alakuló közgyűlése február hó 10-én és 11-én folyt le Budapesten a köztelken az érdeklődőknek elég nagy részvétele mellett, csak erdélyi hazarésziük nem talált képviselőre. Legközelebb adni fogjuk a lényegesen módosított alapszabályból azon pontokat, melyek a tagok jogaira és kötelességeire vonatkoznak, hogy így szűkebb hazánk gazdatisztieneink is alkalmat nyujtsunk a belépésre és az üdvös czélu egyesület minél tömegesebb pártolására.

— Halálozások. K. Papp Miklós, az erdélyi gazdasági egyesület évdíjas tagja, a „Magyar polgár“ érdemes szerkesztője folyó hó 12-én munkás életének 42 ik évében Kolozsvárt elhunyt. — Gámán János, az erdélyi gazdasági egyesület évdíjas tagja, gazdai pályájának delén e hó 9-én, életének 45-ik évében Mező Palatán elhunyt. Béke hamvaikra!

Vidéki gazdasági tudósítás.

Apanagyfalu, 1880 február 14.

Telünk november közepén hatalmasan beköszöntött. Deczember elején a méternyi hó rohamosan olvadt — volt is uszás, mert a rétek és alantas helyeket víz borította, mely azonban csakhamar jégkéreggé változott s azóta folyvást tartott. A hideg 15°-tól 23½^o R-ig váltakozott. Trágyát bőven hordottunk és könnyedén, mert a hó heyenként 1—2 méter vastagon borította kevés lapályunkat és hegyeinket. A fa keresett volt, miért is jól értékesíthetők, 20 éves fordának holdja 75—80 frt és ugyanannyi napszám. Vetéseink szépek voltak a hó hullása előtt, de hogy milyenek most és mi lesz belőlük az a jövő titka, mert a hó nagyon vastag. A kemény hideg 12-én megtört, mert a hőmérő déiben 10° R meleget jelzett. — Az őrlés nyomoruság volt — napokig kellett járni míg kevés liszthez juthattunk. — Jármás és más állataink egészségesek voltak — úgy most is. A juhok sorba hullanak a mélélyben. Szorványosan egy két szarvasmarha lépfevében elhullott. A sertések jól malacoztak, átlag 5 drbot egy koczára szamitva. Gabona árak szilárdak voltak, a tengeri napról-napra drágul. Takarmány keresett. Szarvasmarha drága — egy pár éves ökörborju pl. 80—120 frtig.

Rösler Károly.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880 február 7—14-éig.

B u z a üzlet szilárdul kezdődött, de hanyatlott, forgalom 50,000 metermázsa, ár 14 frt.

R o z s szilárd üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár 10-45 frt.

Á r p a gyenge üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7-90 frt, maláta árpa 9 frtig.

Z a b engedett, forgalom 2000 metermázsa, ár 7-50 frt.
T ö r ö k b u z a üzlet tartozkodó, forgalom 2000 metermázsa, ár 7-55 frtig.

R e p c z e csekély üzlet, forgalom mintegy 3000 metermázsa, ár 11-50—12-50 frt.

G y a p j u csekély üzlet, az összes forgalom mintegy 400 metermázst tett. Eladatott 150 metermázsa homoki gyapju 61 frt és bácskai egy nyiretü 63 frtig.

G y á r i mosásból eladatott mintegy 4500 kilo 2-20—2-50 kron kilója.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest február 14. | Bécs február 14.

Buza	13-40—14-60 frt	13-00—15-30 frt
Rozs	10-40—10-06 frt	11-00—11-65 frt
Árpa, takarmány	7-50—7-75 frt	6-50—7-50 frt
Árpa, szeszfőzésre	8-15—8-65 frt	8-50—9-25 frt
Árpa, seres	8-85—10-75 frt	9-50—10-25 frt
Zab	7-50—8-05 frt	7-70—8-10 frt
Repcze	11-00—12-50 frt	11-75—12-75 frt
Törökbuza	7-50—8-00 frt	7-90—8-75 frt

B u d a p e s t i marhavásár február 12. Összes felhajtás 1426 drb nagy- és 1401 drb apró marha. Ebből eladatott: 28 db. bika, 549 db. ökör, 760 db. vágó tehén, 91 db.

fejős tehén, 58 drb. bival, 477 db borju, 514 db bárány. — Árak bika darabonként 80—150 frt, ökör páronként 180—326 frt, vágó tehén páronként 150—250 frt, fejős tehén darabonként 70—176 frt, bival páronként 150—215 frt, borju darabonként 12—28 frt, bárány páronként 5—8 frt. Hús-árak 100 kilonként: ökörhús 50—54 frt, tehénhús 49—52 frt, borjuhús 60—80 frt, bivalhús 44—48 frt.

B é c s i marhavásár febr. hó 10-én. Összes felhajtás 3089 darab és pedig 1478 drb. magyar, 731 drb. lengyel és 880 drb. német fajta, mind hizott marha, melyből 2952 drb. ökör, 74 db. tehén, 58 db. bika és 5 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 51—59½ frt, lengyel 51½—56 frt, német 51—60 frt, tehén 50—54 frt, bika 48—52 frt, bival 46½—47 frt. Lábán darabonként 111—250 frtot fizettek.

K ö b á n y a i sertésvásár feb. 13-án. (Az első magyarsertésbizalmi részvénytársaság jelentése.) Az igen csökkent sertés állomány és csekély felhajtás dacára, az árak nem javultak és miután a speculatio, a drága eleség mellett hasznot nem lát, a heti üzlet csendes volt.

Jegyzett árak: magyar nehéz, közepnehéz és könnyű 53—54 kr, vidéki sertés 51—53 kr, romániai 52—52½ kr, klgrmként tiszta súly szerint. Eleség árak: tengeri-ó 8-10 frt, uj 7-50 frt, árpa 8— frt, a városi raktárban. Helyi állomány: február 6-áról maradt 45980 drb. Felhajtás: alvidékről kövér 2880 db., sovány 360 db., Erdélyből 60 db., Szerbiából 60 db., Romániából 220 db., Magyar k. állam vasutal 540 db., vidékről 30 drb., összesen 50130 drb., — Elhajtás: Felvidékre 240 drb, Bécsbe (m. h. 593 drb.) 3020 drb., Csehországba 410 drb., Bodenbachon át 1230 drb., Délnémet honba 120 drb., összekötő vasutal 100 drb., budapesti fogyasztás 2380 drb., külbelki fogyasztás 160 drb., összesen 7660 drb. Marad állomány 42470 drb., melyekből 56,000 drb. sovány. A részvény szállásokban 7400 drb. van elhelyezve.

A v e s z t e g l ő szállásokban február 6-án maradt 720 drb., felhajtott 277 drb. összesen 997 drb. elhajtott 248 marad veszt egelő-állomány 749 drb. Az egészségi vizsgálatnál összesen 46 drb. vonatott el az élvezettől és irtott ki.

D r e z d a i vásár feb. 9. A vásáron 646 drb. vidéki és 394 drb. magyar sertés volt, az első 52—54 fill., az utóbbiak 55 filléren keltek el ½ klgrmként. El nem adatott 199 drb. magyar sertés.

B e r l i n i vásár feb. 9. Felhajtás 9095 drb. sertés. Árak: meklenburgi 50—52 mrk., oroszok 40—46 mrk., magyarok 54 mrk. A kelet élénk volt.

D i s z ó z s i r üzletben nagyon szilárd hangulat, kész áru hordóval együtt 58½—59 frt, martius aprilis havi kötésben hordóval 60—60¼ forint:

S z a l o n n a: kereslet csekélyebb volt, vidéki szalonna 49½—50 frt, városi áru 55—57 frt, füstölt szalonna 61—63 frt.

Bécsi sertésvásár február 10. Összes felhajtás 4108 darab és pedig 922 drb. nehéz, 1150 drb. középnehéz és 2036 drb. süldő; melyből 1967 drb. magyar, 2936 drb. orosz-lengyel, 74 drb. szerb, 34 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 48—50 frt, középnehéz 44—52 frt, süldő 30—38 frt, szalonna és zsír 54—59 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 4000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

(2.) Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (7—52.)

Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

Kolozsvártt, Páris-utca 19-ik sz. saájához.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig

(4.)

(1.—3.)

Az Erdélyi pincze-egylet Kolozsvártt

egy betöltendő igazgatói állomásra
pályázatot hirdet.

Azok kik kellő készütségüket és képességüket ki tudják mutatni: folyamodványukat, bizonyítványaikkal felszerelve, sziveskedjenek a pincze-egylet elnökségéhez czimezve 1880. Marcius 15-éig Kolozsvárra beküldeni.

Kolozsvártt, 1880. febr. 10.

A választmány határozatából.

Piaczi árak.

A h e t i v á s á r		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
h e l y e	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	ápa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozse	febr. 10	900	650	600	—	260	450	180	60	380	40
Brassó	febr. 6	900	620	520	410	275	510	255	147	262	44
Osik-Szereda	febr. 11	900	—	525	450	330	525	200	80	160	36
Déas	febr. 10	1360	1040	640	640	320	640	280	120	280	36
Déva	febr. 7	1100	900	790	—	266	650	300	180	220	40
Erzsébetváros	febr. 14	825	650	600	—	320	450	320	145	300	40
Fogarás	febr. 6	1000	—	611	—	270	639	220	100	360	40
K.-Fehérvár	febr. 7	1120	1050	840	—	319	672	250	100	260	44
Gy.-Sz.-Miklós	febr. 7	1000	750	550	475	300	500	170	30	—	36
Kolozsvár	febr. 12	1000	—	600	—	300	530	250	120	350	46
H.-Vásárhely	febr. 5	1050	800	785	675	300	725	300	100	450	40
Nagy-Enyed	febr. 12	990	780	640	—	300	430	410	140	260	44
N.-Szeben	febr. 13	900	750	580	440	310	510	210	115	350	42—46
Segesvár	febr. 12	800	550	550	—	280	420	120	70	180	40
S.-Sz.-György	febr. 2	900	870	530	500	270	500	310	160	450	36
Sz.-Régen	febr. 12	825	600	550	—	235	442	170	70	250	40
Sz.-Udvarhely	febr. 10	850	650	550	—	250	500	220	50	220	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül teljes szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.											
A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52										
	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
10/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	150	210	
5/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
3/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
2/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tízenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.